

เอลนีโญกับมาตรการ ด้านการค้าสินค้าข้าว

จีน

- **14 สิงหาคม 2566 มณฑลจี๋หลิน และมณฑลเฮยหลงเจียง ปริมาณน้ำวิกฤต** ระดับน้ำในภูมิภาคมองโกเลียใน (Inner Mongolia) มณฑลจี๋หลิน และมณฑลเฮยหลงเจียง กำลังอยู่ในขั้นวิกฤต โดยพื้นที่ดังกล่าว สามารถผลิตข้าวในสัดส่วน 23% ของผลผลิตข้าวทั่วประเทศ จึงอาจส่งผลให้ผลผลิตข้าวของจีนลดลง
- **23 สิงหาคม 2566 ผลผลิตข้าวของจีนเพิ่มขึ้น 0.8%** สำนักงานสถิติแห่งชาติของจีน (National Bureau of Statistics of China: NBS) รายงานผลผลิตข้าวช่วงต้นปี มีผลผลิต 28,337 พันตัน เพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า 215 พันตัน (0.8% ของปีก่อนหน้า) ส่งผลให้จีนนำเข้าข้าวลดลง ทั้งนี้ จีนนำเข้าข้าวลดลงต่อเนื่อง 4 เดือนติดต่อกัน ตั้งแต่เมษายน - กรกฎาคม 2566

ฟิลิปปินส์

- **24 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2566 อุดหนุนการผลิตข้าว** จัดสรรเงินอุดหนุนการผลิตข้าวเพิ่มเติม มูลค่า 700 ล้านเปโซ ในรูปแบบการจัดหาเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ผสม เพื่อสนับสนุนความมั่นคงด้านอาหารและรักษาเสถียรภาพราคา พร้อมกับการปรับปรุงผลผลิตและเพิ่มรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว เริ่มตั้งแต่ 24 กรกฎาคม - 31 ธันวาคม 2566 จึงอาจส่งผลให้ฟิลิปปินส์มีผลผลิตข้าวเพิ่มขึ้น
- **31 สิงหาคม 2566 ตรึงราคาข้าวในประเทศ** กำหนดเพดานราคาข้าวในประเทศ ข้าวทั่วไป อยู่ที่ 41 เปโซ/กิโลกรัม และข้าวขัดสีคุณภาพดี อยู่ที่ 45 เปโซ/กิโลกรัม ให้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 31 สิงหาคม 2566

อินโดนีเซีย

- **28 สิงหาคม 2566 แจกจ่ายข้าวให้ประชาชน** สำนักงานอาหารแห่งชาติ (National Food Agency) ให้ความช่วยเหลือแจกจ่ายข้าวให้ประชาชน 21.35 ล้านครอบครัว ต่อไปอีก 3 เดือน (กันยายน - พฤศจิกายน 2566) เพื่อลดผลกระทบจากภาวะเงินเฟ้อของกลุ่มเปราะบาง เนื่องจากคาดว่าเอลนีโญส่งผลกระทบต่อการเก็บเกี่ยว เดือนสิงหาคม - กันยายน 2566 โดยแต่ละครอบครัวได้รับข้าว 10 กิโลกรัม ต่อ 3 เดือน นอกจากนี้ NFA จะจัดตลาดอาหารราคาไม่แพงทั่วประเทศ
- **15 กันยายน 2566 เตรียมนำเข้าข้าว เพื่อเพิ่มสต็อกในประเทศ** ผลกระทบจากเอลนีโญ ส่งผลให้ผลผลิตข้าวในประเทศลดลง 5 - 7% ในปี 2566 หน่วยงานด้านโลจิสติกส์แห่งชาติ (The Indonesian Bureau of Logistics: BULOG) เตรียมนำเข้าข้าว 1 ล้านตันจากจีน อินเดีย และเวียดนาม ทั้งนี้ ตั้งแต่กราคม - สิงหาคม 2566 อินโดนีเซีย นำเข้าข้าวเป็นปริมาณ 1.59 ล้านตัน ซึ่งมากกว่าช่วงเดียวกันของปีก่อน 237,146 ตัน ส่วนใหญ่ นำเข้าจากไทย (อินโดนีเซียนำเข้าจากไทย 802,000 ตัน)

มาเลเซีย

- **7 กันยายน 2566 จำกัดปริมาณการซื้อข้าว** ประกาศจำกัดการขายข้าวปลักรายบุคคล ไม่เกิน 100 กิโลกรัม/คน และดำเนินการตรวจสอบราคาข้าวในตลาด หลังราคาข้าวในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2566 เพื่อเป็นการควบคุมปริมาณข้าวในตลาด และป้องกันการเก็งกำไร

เมียนมา

- **25 สิงหาคม 2566** **เตือนผู้ประกอบการข้าวไม่ต้องกักตุน** คณะกรรมการบริหารสหพันธ์ข้าวเมียนมา (Myanmar Rice Federation: MRF) ออกคำเตือนถึงผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมข้าวและข้าวเปลือกต้องไม่กักตุน โรงสีข้าวที่เป็นสมาชิก MRF ต้องให้ความร่วมมือกันในการรวบรวมสถิติการจัดเก็บและส่งมอบข้าวอย่างเป็นระบบ บันทึกราคาซื้อขาย บันทึกสต็อกข้าว บันทึกชั่วโมงการทำงานของโรงสี และรายงานต่อ MRF
- **1 กันยายน 2566** **เริ่มระงับการส่งออกข้าว** เพื่อควบคุมราคาข้าวในประเทศไม่ให้สูงขึ้น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 กันยายน 2566 โดยมีระยะเวลาบังคับใช้อย่างน้อย 45 วัน

ปากีสถาน

- **11 สิงหาคม 2566** **คาดส่งออกข้าวสูงถึง 5 ล้านตัน** สมาคมผู้ส่งออกข้าวแห่งปากีสถาน (Rice Exporters Association of Pakistan: REAP) คาดว่าการส่งออกข้าวในปีงบประมาณ 2566 - 2567 (1 กรกฎาคม 2566 - 30 มิถุนายน 2567) จะอยู่ในระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ อยู่ที่ 5 ล้านตัน มูลค่า 3 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ มีปัจจัยสนับสนุน ได้แก่ (1) การห้ามส่งออกข้าวของอินเดีย ซึ่งเป็นผู้ส่งออกข้าวรายใหญ่ที่สุดของโลก (2) ผลผลิตข้าวของปากีสถานในปีนี้ คาดว่าจะเพิ่มขึ้นจากปีที่แล้ว เนื่องจากสภาพอากาศเอื้ออำนวย (3) รัฐบาลดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมการส่งออกข้าว เช่น ให้เงินอุดหนุนเกษตรกรและผู้ประกอบการ

เวียดนาม

- **18 สิงหาคม 2566** **ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามสูงที่สุดในโลก** สมาคมอาหารเวียดนาม (Vietnam Food Association: VFA) เปิดเผยว่า ราคาส่งออกข้าวของเวียดนามสูงที่สุดในโลก โดยเฉพาะราคาส่งออกข้าวหัก 25% อยู่ที่ 618 - 622 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ซึ่งสูงกว่าราคาของไทย 57 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ขณะที่ราคาส่งออกข้าวหัก 5% ของเวียดนามอยู่ที่ 628 - 632 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน ซึ่งสูงกว่าราคาของไทย 10 ดอลลาร์สหรัฐ/ตัน
- การรับรองคาร์บอนสำหรับอุตสาหกรรมข้าวของเวียดนาม เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในการผลิตข้าวลง 10% ภายในปี 2573 และส่งเสริมการผลิตข้าวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม โดยมี 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การกำหนดเป้าหมายและแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก (2) การพัฒนาระบบการรับรองคาร์บอน และ (3) การสร้างตลาดคาร์บอนสำหรับอุตสาหกรรมข้าว ซึ่งจะส่งผลให้รายได้เกษตรกรเพิ่มขึ้น ปรับปรุงคุณภาพข้าว และส่งเสริมความมั่นคงทางอาหาร
- **28 สิงหาคม 2566** **ส่งออกข้าวเพิ่มขึ้น 23%** เวียดนามส่งออกข้าวในช่วงเดือนมกราคม - กันยายน 2566 เป็นปริมาณ 6.6 ล้านตัน หรือเพิ่มขึ้น 23% เทียบกับปีก่อนหน้า โดยมีมูลค่ารวม 3.7 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือเพิ่มขึ้น 40%

อินเดีย

- **24 พฤษภาคม 2566** **ส่งออกข้าวหักเฉพาะบางประเทศเพื่อความมั่นคงทางอาหาร** ปรับมาตรการจากห้ามส่งออกข้าวหัก เป็นอนุญาตส่งออกได้สำหรับประเทศผู้นำเข้าที่มีความต้องการความมั่นคงทางอาหาร มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 24 พฤษภาคม 2566
- **7 มิถุนายน 2566** **เริ่มอุดหนุนราคาสินค้าเกษตรขึ้นต่ำ 14 รายการ** การเพิ่มราคาอุดหนุนสินค้าเกษตรขึ้นต่ำ สำหรับสินค้าเกษตร 14 รายการ ในฤดูเพาะปลูก ตั้งแต่กรกฎาคม - ตุลาคม 2566 เช่น ข้าวเปลือกเกรดทั่วไป-เกรดเอ ข้าวโพด ถั่วเหลือง เมล็ดทานตะวัน เป็นต้น โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 7 มิถุนายน - 31 ตุลาคม 2566
- **20 กรกฎาคม 2566** **ห้ามส่งออกข้าวขาวที่มีใช้บางชนิด** ระงับส่งออกข้าวทุกชนิดที่มีใช้ข้าวบางชนิด มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 20 กรกฎาคม 2566 เป็นต้นไป เว้นแต่อยู่ระหว่างการส่งออกก่อนที่จะประกาศมาตรการ หรือได้รับอนุญาตจากรัฐบาลอินเดีย โดยพิจารณาจากความต้องการด้านความมั่นคงทางอาหารและคำขอของรัฐบาลของประเทศนั้น ๆ
- **25 สิงหาคม 2566** **ขึ้นภาษีส่งออกข้าวนี้้ง** (พิกัดสินค้า 1006.30.10) 20% เพื่อรักษาเสถียรภาพราคาข้าวในประเทศ มีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 25 สิงหาคม - 16 ตุลาคม 2566
- **30 สิงหาคม 2566** **ส่งออกข้าวขาวที่มีใช้บางชนิด** อินเดียออกประกาศว่าได้มีการส่งออกข้าวที่มีใช้ข้าวบางชนิด (พิกัดสินค้า 1006.30.90) รวม 143,000 ตัน ผ่านหน่วยงาน Nation Cooperative Exports Limited (NCEL) ไปยัง 3 ประเทศ ได้แก่ (1) ภูฏาน 79,000 ตัน (2) มอริเชียส 14,000 ตัน และ (3) สิงคโปร์ 50,000 ตัน